

BYTOM

Toruń - Europejskie standardy zarządzania starówką

18 Czerwca 2018

Jak uratować XV-wieczną kamienicę dzięki ekonomii społecznej? Czy UNESCO to dla miasta korzyści? Bytom z wizytą w Toruniu w ramach projektu pilotażowego rewitalizacji. Podpatrujemy, jak z problemami społecznymi radzą sobie inne miasta i służymy radą w zakresie tworzenia gminnego programu rewitalizacji.

Jednym z miejsc, które wyróżniają na toruńskiej starówce jest pochodząca z XV wieku kamienica przy ul. Mostowej 6. Jest przykładem tego, jak zaangażowanie społeczników może odmienić losy skazanego na zagładę budynku. Nie dość, że zniszczył go upływ czasu, to jeszcze w 2007 roku wybuchł tam pożar. W 2016 roku zarząd nad budynkiem przejęła Fundacja Studio M6. Na początek uruchomiła tam kawiarnię w stylu ruin cafe – to znaczy wnętrza są surowe, zachowano oryginalne detale architektoniczne. Fundacja Studio M6 zatrudnia osoby z trzeciego profilu bezrobocia – nieporadne życiowo i niepełnosprawne, które prowadzą kawiarnię, wykonują prace konserwatorskie. By ściągnąć tu jak najwięcej torunian, postanowiono organizować pchle targi. Efekt przeszedł najśmielsze oczekiwania organizatorów – pierwszy z nich odwiedziło ok. 1000 osób! Targi w ruinach kamienicy odbywają się cyklicznie, przyciągają artystów i osoby wrażliwe na sztukę. Rewitalizacja tego budynku znalazła się w propozycjach do gminnego programu rewitalizacji. Fundacja chce pozyskać pieniądze na remont kamienicy i działania społeczne.

Innym ciekawym przedsięwzięciem wpisanym do gminnego programu rewitalizacji Torunia są działania Kamienicy Inicjatyw prowadzonej przez Fundację Archipelag Inicjatyw. To wyjątkowe miejsce, które łączy seniorów i rodziny wielopokoleniowe. Tu korzysta się z doświadczeń życiowych ludzi starszych i ich wolnego czasu. Seniorzy pomagają najmłodszym odrabiać lekcje, prowadzą warsztaty rękodzieła, ale organizują też czas dla siebie. Są dyskusyjne kluby książki, zajęcia muzyczne i wycieczki. Klub cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Miesięcznie przewijają się tu ok. 300 starszych torunian. Na spotkania wprowadzono zapisy.

Od ponad 20 lat Toruń znajduje się na liście Światowego Dziedzictwa UNESCO. Średniowiecznego ducha miasta czuć tu wchodząc do wnętrza niemal każdego kościoła, kamienicy czy restauracji. To wiąże się z wieloma korzyściami. Miasto odwiedzają tysiące turystów, łatwiej też pozyskiwać dofinansowania na inwestycje. Na zabytki średniowiecznego Torunia pozyskano 110 milionów złotych z rządowego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Prawie 40 mln do roku 2014 i ponad 70 mln w perspektywie finansowej 2014 – 2020. Ogromna kwota przeznaczona została na potrzeby remontów średniowiecznych kościołów, co budziło duże niezadowolenie mieszkańców. Niemniej dzięki konsultacjom społecznym torunianie dali się przekonać, że obiekty sakralne to dziedzictwo będące świadkiem wielowiekowej historii. Zabytkowe kamienice na toruńskiej starówce w większości są własnością osób prywatnych. Jak przyznaje Mirosława Romaniszyn z Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków, kierownik zespołu ds. projektów europejskich - niełatwo jest pogodzić interes właścicieli remontujących kamienice na potrzeby komercyjne z interesem historyków sztuki. *Za każdym razem wypracowujemy kompromis* – mówi Mirosława Romaniszyn. *Trzeba dbać o zachowanie historycznego charakteru miasta i umieć odpowiedzieć na wyzwania współczesności co do zagospodarowania przestrzeni. Jednak kompromis*

konserwatora ma swoje granice. Jest dopuszczalny jak długo nie zniekształcamy oryginalnej zabudowy i nie naruszamy pierwotnego podziału urbanistycznego zespołu staromiejskiego.

Średniowieczna zabudowa wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO jest dla Torunia bardzo ważna, dlatego w 2008 roku powołano specjalną komórkę do zarządzania tym obszarem. Biuro Toruńskiego Centrum Miasta funkcjonuje w strukturze Urzędu Miejskiego. Instytucja wzorowana jest na działających od 20 lat w niektórych miastach europejskich Town Centre Management, a jej podstawowym zadaniem jest tworzenie dobrze prosperującego centrum miasta. Koordynuje współpracę wszystkich podmiotów działających na terenie śródmieścia, zarówno publicznych jak i prywatnych - przy uwzględnieniu potrzeb społeczności i władz lokalnych. Na jednym z profili społecznościowych TCM utworzyło specjalne forum dla osób, które chcą komunikować się w związku toruńską starówką. Zaproszono do niej mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli sektora publicznego, organizacji pozarządowych, artystów, turystów i sympatyków toruńskiej starówki. Wszyscy wymieniają się poglądami, dyskutują nad rozwiązaniem problemów. Najczęściej poruszany tematami jest m.in. estetyka przestrzeni, porządek i bezpieczeństwo, parkowanie i hałas. Biuro co roku informuje mieszkańców o postępach prowadzonych inwestycji, planowanych remontach i imprezach plenerowych. Opracowuje też m.in. wytyczne dotyczące wyglądu reklam i ogródków piwnych.

Wizyta w Toruniu była elementem projektu pilotażowego rewitalizacji „Bytom od nowa. Innowacyjne projekty mieszkaniowe i rozwój inicjatyw społecznych”, moduł: „Wzmocnienie zdolności instytucjonalnej miasta do przeprowadzania działań

rewitalizacyjnych”.

32.jpg

32

toruń

